

RA'UF YEKTÂ BEY'E DÂİR BİLİNMEYEN BİRKAÇ BELGE

İrfan KARADUMAN*

Özet

Ra'uf Yektâ Bey, Türk müziği târihi içerisinde gerek yaşadığı dönem gerek yaptığı çalışmaları itibariyle önemli bir kişidir. Türk müziği, 19. yüzyılın ikinci yarısında değişim sürecine girmiştir. O döneme kadar icrâ yönüyle ön plana çıkan müzik, teorik çalışmaların da artmasıyla, farklı yönlerden incelenmeye başlamıştır. Bu çalışmaların hız kazanmasında önemli rol oynayan Ra'uf Yektâ Bey, hem kuramsal hem de uygulamalı çalışmalar gerçekleştirmiştir.

Biyografik bilgilerin hiçbirinde; Ra'uf Yektâ Bey'in Mısır'da bulunan Doğu Müzikleri Araştırmaları Enstitüsü'ne yapmış olduğu resmî başvuru hakkında bilgiye rastlanılamamıştır. Buna rağmen, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivleri Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan, makalemize konu olan belgeler, Ra'uf Yektâ Bey'in Mısır'daki adı geçen enstitüye başvurusunu göstermektedir. Resmî târihi 02.12.1926 olan bu belge ile Ra'uf Yektâ Bey'in, adı geçen enstitüye başvurduğu ve bu enstitünün müzik alanından alacağı kişilerde aradığı şartlar açığa çıkmaktadır. Mevcut belgelerin öncesi ve sonrası yazışmaları hakkında, arşivde başka belgelere henüz rastlanılamamıştır. Anılarında, Ra'uf Yektâ Bey 1932 yılında gerçekleştirilmiş olan Şark Mûsikîsi Kongresi'ne katılmış ve Kahire'den çok etkilenmiştir. Bu sebeple, 1932 yılından önce Kahire'ye gitmediğini ve belgede yer alan başvurunun olumlu sonuçlanmadığını söyleyebiliriz. Türk Müziği tarihinde önemli bir yer tutan Ra'uf Yektâ Bey'in Kahire'de bulunan bir enstitüye gitmek istemesi dikkat çekicidir. Çünkü o dönemde Dârü'l Elhân içinde önemli görevler yürütmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ra'uf Yektâ Bey, Doğu Müzikleri Araştırmaları Enstitüsü, Türk Müziği Târîhi, Şark Mûsikîsi Kongresi*

* Yrd. Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü

A Number Of Unknown Documents About Ra'uf Yektâ Bey

Abstract

Ra'uf Yektâ Bey is an important figure considering both his lifetime period and his work. Turkish music entered a period of change within the second half of the 19th century. With the increase in theoretical works on the subject music, which was standing out with the interpretation until that time, had begun to be analyzed in different ways. Ra'uf Yektâ Bey, who had played an important role in speeding up these works, accomplished both theoretical and practical works.

No record of information had been found about the official application made to Eastern Music Research Institute located in Egypt by Ra'uf Yektâ Bey in none of the biographical informations. Nevertheless, the documents, which are subject to this article, located within The Ottoman Archives of the Prime Ministry General Directorate of State Archives Department points out the application made to the refered institute in Egypt by Ra'uf Yektâ Bey. With this document, which is officially dated to 02.12.1926, the application made by Ra'uf Yektâ Bey to the institute mentioned above and the conditions required by the institute for recruiting people in the field of music comes into light. No other documents had been stumbled across about the past and future correspondence of the current documents. In his memoirs, Ra'uf Yektâ Bey mentions his attendance to the Oriental Music Conference held in 1932 and that he was impressed by Cairo. Hence, we can assume that he had not been in Cairo before 1932 and the application featured in the document did not come to a successful conclusion. Ra'uf Yektâ Bey who holds an important place in the history of Turkish music wanted to go to an institute in Cairo is remarkable. Because he carries out important tasks in Dârü'l Elhan.

Key Words: *Ra'uf Yektâ Bey, Eastern Music Research Institute, History of Turkish Music, Congress of Eastern Music.*

Giriş

Türk müziği ve târihi hakkında henüz açıklığa kavuşmamış konuların çalışılmasında, devlet arşivleri ve özel arşivlerden elde edilen belgeler büyük önem taşımaktadır. Bu belgelerden bir tanesi, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Geleneksel ve Model Müzikler Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Hikmet TOKER sayesinde bize ulaşmıştır. Gerek kişilerin biyografileri, gerekse Türk müziği târihi, belgelerden edinilen bilgiler sayesinde, daha doğru yazılabilir.

Yukarıda bahsettiğimiz belgeler, Ra'uf Yektâ Bey'in 1926 yılında Mısır'da bulunan Kahire Doğu Müzikleri Araştırmaları Enstitüsü'ne yaptığı hocalık başvurusu ile ilgilidir. Ra'uf Yektâ Bey hakkında yapılmış olan

çalışmalarda rastlayamadığımız bu bilgi, mevcut belgeyi yayınlama ihtiyacını ortaya koymuştur.

Bu çalışmada, Ra'uf Yektâ Bey'in yaşamı hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Yaşam öyküsü, bu çalışmadan önce gerek makale gerekse kitap boyutunda aktarıldığı için, kısaca yer verilmiş ve yaşamının makaleye konu olan belge ile alakalı bölümleri öne çıkarılmıştır. Yeminli bir tercümana belgelerin tam çevirisi ve deşifresi yaptırılmıştır. Toplamı 4 sayfa olan belgelerin, 2 sayfası daktilo yazısı, diğer iki sayfası ise el yazısıdır. El yazısı olan sayfaların okunması zor olduğu için, belgelerin bu kısmı ekte latin harfleri ile ayrıca verilmiştir. Bu belgelerin önemini ifade etmek için, önce Ra'uf Yektâ Bey hakkında bilgi vermek ve o târîhlerde yaptığı çalışmaları bilmek gereklidir.

Ra'uf Yektâ'nın Hayâtı

Ra'uf Yektâ Bey, 27 Mart 1871 târîhinde İstanbul'da doğmuştur. Simkeşhâne İbtidâîsinin ardından Mahmûdiye Rüşdiyesini birincilikle bitiren Ra'uf Yektâ Bey, 1884 târîhinde Dîvân-ı Humâyûn Kalemî'nde kâtip yardımcısı olarak göreve başlamıştır. Çalışırken bir yandan öğrenimini devam ettirmek isteyen Ra'uf Yektâ, kendisine iyi derecede Fransızca kazandıracak olan Mektebü'l-Lisân'a kaydını yaptırarak dört yıl bu okulda okumuştur. 1894 yılında Halep'e davet edilince, kısa bir süre için gitmiş ve eski görevine dönmüştür¹. Arapça ve Farsça dillerini iyi derecede bilen Ra'uf Yektâ, dîvânî yazıda da ustalaşmıştır². Dîvân'da çalıştığı dönemde fırsat buldukça kütüphanelerde zaman geçirmiş, Dîvân'da çalıştığı yıllar içinde 1909 yılına kadar çeşitli mevkilere terfî etmiş, 1922 yılında emekli olmuştur.

Resmî görevine devam ederken müzik çalışmalarından hiç kopmayan Ra'uf Yektâ Bey, emeklilik sonrası Dârü'l-Elhân'da ders vermeye başlamış, ölümüne kadar Türk Mûsikîsi Tasnîf ve Tesbît Heyeti'nde çalışmaları devam etmiştir³. Ra'uf Yektâ Bey, 8 Ocak 1935 târîhinde tifo hastalığından vefât etmiştir⁴.

¹ Ra'uf Yektâ Bey, *Türk Mûsikîsi*, Çev: Orhan Nasuhioğlu, İstanbul, 1986, s.8.

² Süleyman Erguner, *Ra'uf Yektâ Bey*, İstanbul, 2003, s.19.

³ Erguner, a.g.e., s.20-21.

⁴ Ra'uf Yektâ Bey, a.g.e., s.11.

Ra'uf Yektâ'nın Müzik Çalışmaları

Ra'uf Yektâ Bey, müzik çalışmalarına 1885 yılında başlamıştır. Müzik alanındaki ilk hocası Zekâî Dede Efendi'dir. Zekâî Dede ile birkaç yıl meşk etmiş⁵, ayrıca Hüseyin Fahreddîn Dede, Şeyh Atâullah Efendi ve Celâleddîn Dede Efendi'den müziğin kuramsal yönleri ile ilgili bilgiler almıştır⁶.

Ra'uf Yektâ Bey, ney ve tanbûr sazları ile icrâ yapabilmektedir. Ney hocaları arasında; Sabri Dede, Hacı Ali Dede, Cemâl Dede ve Azîz Dede gibi dönemin ünlü isimleri bulunmaktadır. 1894 yılında şâh ney üfleyebilir hâle gelmiştir. Mevlevîhânelerde neyzenlik yapmış ve 1922 yılında Neyzenbaşı olarak görev almıştır. Tanbûr hocası ise Şeyh Celâleddîn Dede'dir⁷.

Ra'uf Yektâ Bey, Dârü'l-Bedâyî adıyla açılan okulda 1917 yılında "Şark Mûsikîsi Târîhi ve Türk Mûsikîsi Nazariyyâtı" derslerini okutmak üzere görevlendirilmiştir⁸. İstanbul'un işgâli nedeniyle okulun erkek bölümü 1918 yılında kapanmıştır. 1923 yılında Dârü'l Elhân tekrar açılmıştır. Dârü'l Elhân'ın kapalı kaldığı dönemlerde Ra'uf Yektâ Bey, Türk Mûsikîsi Ders Notları'nı ve kendi nota yazısını çalışmıştır. 1926 yılında Tâlim ve Terbiye Dairesi kararı ile Dârü'l Elhân kapatılmış ve Türk mûsikîsi eğitimi kaldırılmıştır. Alınan bu kararın içinde yer alan bir madde ile Ra'uf Yektâ Bey, Türk Mûsikîsi Tasnîf ve Tesbît Heyeti'nin başkanlığına getirilmiştir⁹. Bu görevde iken, ekibi ile çok sayıda eseri notaya alarak, yok olmaktan kurtarmışlardır. Türk Müziği eğitiminin kaldırılmasının ardından İstanbul'da amatör müzik gruplarının desteklenmesi gibi çalışmaları yapmış olmasına rağmen Ra'uf Yektâ Bey, bu çalışmalarda da istediği sonucu alamamıştır¹⁰.

Ra'uf Yektâ Bey'in, farklı tür ve biçimlerde 37 bestesi vardır¹¹. Kütüphânesinin, Türk müziği târihi için önemli eserlerden oluşan zengin bir kütüphâne olduğu ve yazma eserlerden bazılarını da tercüme ettiği bilinmektedir¹². Kitap halinde yayınlanmış 6 eseri¹³ ve çok sayıda makalesi

⁵ Ra'uf Yektâ Bey, *Esâtiz-i Elhân*, Haz: Nuri Akbayar, İstanbul, 2000, s.41.

⁶ H. Sadettin Arel, *Türk Mûsikîsi Nazariyyâtı Dersleri*, Haz: Onur Akdoğu, Ankara, 1991, s.X.

⁷ Erguner, a.g.e., s.26-27.

⁸ M. Fatih Salgar, *50 Türk Müziği Bestekârı*, İstanbul, 2005, s.393.

⁹ Erguner, a.g.e., s.32.

¹⁰ Erguner, a.g.e., s.32.

¹¹ Erguner, a.g.e., s.40-46. (Salgar'a göre bu sayı 50 civarındadır. Salgar, a.g.e., s.394)

¹² Ra'uf Yektâ'nın tercüme ettiği eserler için bkz: Erguner, a.g.e., s.63.

¹³ Ra'uf Yektâ'nın telif ettiği eserleri için bkz: Erguner, a.g.e., s.64.

bulunmaktadır. Bu sırada önemli hizmetlerinden olan nota yayıncılığı da devam etmiştir¹⁴.

1913 yılında Albert Lavignac'ın “*Encyclopédie de la Musique et Dictionnaire du Conservatoire*” adlı ansiklopedisinin, 1922 yılında basılan birinci kısmı “*Histoire de la Musique*” başlıklı bölümün, “*Turquie*” kısmını Ra'uf Yektâ Bey Fransızca yazmıştır. Türk müziği hakkında ciddi bilgiler içeren bu bölüm, 1986 yılında Türkçe olarak yayınlanmıştır¹⁵. Ra'uf Yektâ Bey, Fransızca'yı iyi bilmesi sayesinde, Türk Müziği'nin ses sistemini, Paris'te yayınlanan “*La Revue Musicale*” dergide yayınlamıştır. Yayının dilinin Fransızca olması yayıncının da beğenisini kazanmıştır¹⁶.

Ra'uf Yektâ Bey, yaşadığı dönemde sıklıkla yapılan müzik icrâlarının içinde bulunsa da, önemli çalışmaları müziğin bilimsel yanı ile ilgili olmuştur. Döneminin usta isimlerinden müziğin uygulamalarını öğrenmiş, bu bilgileri müzik bilimi içinde değerlendirmiştir. Türk müziği ses sistemi için yaptığı çalışmalar, içinde bulunduğu dönem için önemlidir ve sonraki çalışmalara kaynak olmuştur. Birden fazla dil bilmesi sâyesinde, yabancı yayınları da takip edebilmiştir.

Ra'uf Yektâ Bey'in Kahire Yolculuğu

Ra'uf Yektâ Bey, Kahire'de yapılacak olan Şark Mûsikîsi Kongresi'ne davet edilmiş ve 8 Mart 1932 târihinde Mes'ud Cemîl Bey ile Kahire'ye gitmiştir. Kongrede Türk müziği ses sistemi hakkında bildiri hazırlamış fakat sunmamıştır¹⁷. Kongrede, ticârî kaygılarla, kişisel çıkarlarına göre açıklamalar yapan Emil Urban ve Necip Nahas isimli iki katılımcının yarattıkları tartışmalardan dolayı Rauf Yektâ Bey, bildirisini sadece yazılı olarak sunmuştur¹⁸. Rauf Yektâ Bey'i hazırladığı ve kongrede okunan makâm, usûl ve te'lif konulu tebliğ, katılımcılar tarafından ilgi ile karşılanmıştır. Tebliğ, Arapça ve Fransızca olmak üzere iki dilde okunmuştur. Tampere sistem için ısrarcı olan Urban ve Nahas, konuyu gereksiz boyutlara çektikleri için Fransızca bilmesine rağmen, Ra'uf Yektâ Bey'i dil yönünden sıkıntıya düşürme ihtimâli doğacaktır.

¹⁴ Erguner, a.g.e., s.39-84.

¹⁵ Ra'uf Yektâ Bey, *Türk Mûsikîsi*, Çev. Orhan Nasuhioğlu, s.7.

¹⁶ Dergide yayınlanan yazılar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: İlhami Gökçen, *Rauf Yekta - Fransızca Musiki Yazıları*, Ankara.

¹⁷ Erguner, a.g.e., s.33.

¹⁸ İsmail Baha Süreksan, “Ra'uf Yektâ Beyin 1932 Kahire Şark Mûsikîsi Kongresi'ne Ait Notları”, *Mûsikî ve Nota*, İstanbul, 1972. / <http://www.musikidergisi.net>

Bu sebeple, Ra'uf Yektâ Bey, tebliğin sadece okunmasını istemiştir. Ra'uf Yektâ Bey, tebliğinde makâm yapıları üzerine çalışacak bir akademi önerisinde bulunmuştur.

Adı geçen kongre, çeşitli yönleri ve katılımcıları itibariyle çok mühim bir toplantıdır. Kongrenin organizasyon komitesi, Curt Sachs ve Baron Rodolphe d'Erlanger gibi ünlü isimlerden yardım almıştır. Katılımcılar arasında, Baron Bernard Carra de Vaux, Paul Hindemith, Erich M. Von Hornbostel, Robert Lachman, Béla Bartók, Henry George Farmer ve Alois Haba da bulunmaktadır¹⁹. Ra'uf Yektâ Bey'in katılmış olduğu bu kongrenin katılımcılarına ve amacına bakıldığı zaman, doğu müzikleri ile ilgili ne denli büyük bir çalışma olduğu kolaylıkla anlaşılabilir. Böylesi önemli bir toplantıya Ra'uf Yektâ Bey'in ve Mes'ud Cemîl'in davet edilmeleri de kendileri için oldukça önemlidir. Ra'uf Yektâ'nın Kahire'yi çok beğendiğini ve öncesinde görmediğini “Kahire Şark Mûsikîsi Kongresi'ne Dair Notlar”dan anlamak mümkündür²⁰.

Doğu Müzikleri Araştırmaları Enstitüsü ile Yapılan Yazışma

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivleri Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan belgeler, Kahire'deki Doğu Müzikleri Araştırmaları Enstitüsü ile 6 Ekim 1926 târihinde başlayan bir yazışmadır²¹. 6 Ekim târihli ilk mektuba arşivde ulaşılamamış olmasına rağmen 2 Aralık 1926 târihli cevap ve eki mevcuttur.

2 Aralık târihinde gelen cevap ve ekinde adaylık şartları açıklanmıştır. Bu nedenle, 6 Ekim târihli ilk mektubun, Kahire'deki enstitünün şartlarını öğrenmek için yazılmış olabileceği düşünülmektedir. Kahire'den gelen mektupta, açıklanan şartların ağırlığı dikkat çekmektedir. Diplomanın yanı sıra, adaydan eser vermiş olması istenmektedir. Adaydan, ayrıca solfej ve müzik teorisi ile armoni ve bestecilik alanlarında bir programı tamamlamış olması istenmektedir. Adayın tecrübesini gösteren bir belge ile 2 ayrı yabancı dili biliyor olması beklenmektedir.

Enstitü yönetimi, adayın kalacağı en az ve en fazla süre ile istediği aylık ücret konusunda kendisinden görüş sormaktadır. Yukarıda ifade ettiğimiz

¹⁹ Evrim Hikmet Ögüt, “Bir Modernleşme Projesi Olarak 1932 Kahire Arap Müziği Kongresi”, *Müzik-Bilim Dergisi*, Sayı 1, Bahar 2012.

²⁰ İsmail Baha Sürelsan, a.g.e., <http://www.musikidergisi.net>

²¹ B.O.A., H.R. İ.M. 205. 43. 1926.12.2. 48.

adaylık şartlarının uygun olması halinde, adayın Kahire'deki enstitüden alacağı maaşın miktarı konusunda fikir beyan edebilmesi dikkat çekicidir.

Son mektup, Kahire'ye el yazısı ile yazılmıştır. Ra'uf Yektâ Bey'in, biyografisi ile belgelerini ekte gönderdiğini ifade eden son mektubun, târihsiz olmasına rağmen "1926 içerisinde..." ifadesinin kullanılması sebebiyle, 1927 yılında yazıldığı düşünülmektedir. 2 Aralık târihli mektupta "*Dârü'l Elhân ofisi yardımcı olacaktır.*" ifadesinden de, o târihte, henüz Dârü'l Elhân'ın kapatılması ile ilgili bir kararın beklenmediği anlaşılabilir. Zirâ, Dârü'l Elhân sadece 7 gün sonra 9 Aralık 1926 târihli bir karar ile kapatılmıştır. Belge, Fransızca'dan Türkçe'ye yeminli tercüman tarafından çevrilmiştir. Bu sebeple bazı özel isimlerin yazımında farklılıklar oluşmuştur. Doğu Müzikleri Araştırmaları Enstitüsü "*Oryantal Müzik Enstitüsü*" olarak yazılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Yaptığımız çalışma sonucunda, Ra'uf Yektâ Bey'in Kahire'de bulunan Doğu Müzikleri Araştırmaları Enstitüsü'ne başvurduğu tespit edilmiştir. Enstitü'nün aradığı şartların neler olduğu da bu çalışma ile ortaya çıkmaktadır. Ra'uf Yektâ Bey, başvuru yapabildiğine göre bu şartları karşıladığı düşünülebilir. Kahire ile yapılan yazışmanın sonucu hakkında arşivde herhangi bir belgeye henüz ulaşılamamıştır. Ra'uf Yektâ'nın, Dârü'l Elhân'ın kapatılmasından sonra atandığı Tasnîf ve Tesbît Heyeti'ndeki görevini sürdürmüş olması ve Kahire'de yapılan Şark Mûsikîsi Kongresi'ne gittiğinde, Kahire'nin şehir özelliklerinden etkilendiğini ifade etmesi, bu yazışmaların herhangi bir nedenle olumsuz sonuçlandığını düşündürmektedir. Arşivde yapılan çalışmalar sonucunda, önümüzdeki süreçte bu konuda daha ayrıntılı bilgi bulunacağına inanmaktayız.

Türk Müziği teorisi üzerine önemli çalışmalar yapmış olan Ra'uf Yektâ Bey, Dârü'l Elhân'ın kapatılması nedeniyle, 1926 yılında Kahire'de doğu müzikleri teorisi üzerine çalışma yapmak istemiş olabilir. 6 yıl sonra katıldığı kongrede, doğu müziklerinin makâmsal yapısı üzerine çalışmak için yeni bir akademi önermiş, kongre heyetini iknâ etmiştir. Kongre heyeti (3 kişi dışında), bu önerileri kabul etmiş ve öneriyi hükümete bildireceklerini ifade etmişlerdir.

Ra'uf Yektâ'nın çok önem verdiği Dârü'l Elhân kurumunun çalışmaları ve bu kurumda milli değerlere sahip çıkabilen nesiller yetiştirme isteği, önce İstanbul'un işgali ile sonra da Tâlim ve Terbiye kararı ile engellenmiştir. Dârü'l Elhân'ın ikinci kez kapatılmasına rastlamış olması, bu yazışmanın tesâdüf

olmadığını düşündürmektedir. Çünkü Ra'uf Yektâ Bey, Dr. Suphi Ezgi'ye 18 Mart 1926 târihinde yazdığı bir mektupta, Dârü'l Elhân'ın müdürlüğü görevini beklediğini söylemektedir²². Bu kurumun yöneticiliğini beklerken, kurumun kapatılması Râ'uf Yektâ Bey'i rahatsız etmiş ve daha rahat çalışabileceği bir yer aramaya yönlendirmiş olabilir. Türk Müziği teorisi alanında önemli bir kişi olan Ra'uf Yektâ Bey'in yaşamı hakkında daha fazla bilgi edinebilmek için arşiv belgelerinin tamamen çalışılması gerekmektedir.

Ra'uf Yektâ Bey gibi alanın önde gelen isimlerinin yaşamlarına dâir en küçük bilgiler, sonra yapılacak çalışmalarda önemli yer tutabilmektedir. Başka bir ülkede yaşama kararına ilişkin bilgiler, kişinin yaşantısı ve meslekî çalışmaları hakkında ipucu oluşturabilir. Hatta bu yazışma, Türk Müziğinin o dönemde geçirdiği aşamalara dahi ışık tutabilir. Bu konuya örnek olarak, 1934 yılında yaşanan Türk Müziği yasağı gösterilebilir. Bu konuda çeşitli yazılar ve düşünceler olmasına karşılık, elimizde birkaç kişinin anısı dışında bilgi yoktur. Dârü'l Elhân'ın kapatılma kararı ve Ra'uf Yektâ Bey'in Kahire'ye gitme isteği, o dönemde Türk Müziğine bakış açısı hakkında bilgi verebilir.

²² Erguner, a.g.e., s.31.

KAYNAKÇA

Arel, Hüseyin Sadettin. *Türk Mûsikîsi Nazariyyâtı Dersleri*, Haz: Onur Akdoğu, Ankara, 1991.

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivleri Daire Başkanlığı Hâriciye Nezâreti İstanbul Murahhaslığı, Dosya No: 205, Gömlek No: 43, Târîh 1926.12.2, Orijinal Kayıt No: 48.

Çergel, Muhammet Ali. *Ra'uf Yektâ Beyin İkdâm Gazetesi'nde Neşredilen Türk Mûsikîsi Konulu Makaleleri*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007.

Erguner, Süleyman. *Ra'uf Yektâ Bey*, İstanbul, 2003.

Gökçen, İlhami. *Rauf Yekta - Fransızca Musiki Yazıları*, Ankara.

Ögüt, Evrim Hikmet. "Bir Modernleşme Projesi Olarak 1932 Kahire Arap Müziği Kongresi", *Müzik-Bilim Dergisi*, Sayı 1, Bahar 2012.

Öncel, Mehmet. *Ra'uf Yektâ Beyin Atı, Yeni Mecmua, Resimli Kitap ve Şehbal Adlı Mecmualarda Mûsikî İle İlgili Makalelerinin İncelenmesi*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2010.

Ra'uf Yektâ Bey, *Esâtiz-i Elhân*, Haz: Nuri Akbayar, İstanbul, 2000.

Ra'uf Yektâ Bey, *Türk Mûsikîsi*, Çev: Orhan Nasuhioğlu, İstanbul, 1986.

Salgar, M. Fatih. *50 Türk Müziği Bestekârı*, İstanbul, 2005.

Süreksan, İsmail Baha. "Ra'uf Yektâ Beyin 1932 Kahire Şark Mûsikîsi Kongresi'ne Ait Notları", *Mûsikî ve Nota*, İstanbul, 1972.

<http://www.musikidergisi.net>

EKLER

YAPILAN YAZIŞMALARIN TÜRKCİLERİ

TÜRKİYE MİSİR KRALLIĞI ELÇİLİĞİ

No

:

253

İstanbul 2 Aralık 1926

Ek: 1

Saygıdeğer,

6 ekim tarihli son yazıma ve Kahire Oryantal Müzik Enstitüsü'nde bir Türk'ün öğretmen görevinde bulunmasına dair verdiğiniz 10 yanıtta istinâden, ekte siz saygıdeğer efendimize adayların taşınması gereken nitelikleri içeren bir listeyi sunuyorum.

Bu konu hakkında size ‘‘ Darü'l-Elhan’’ ofisi yardımcı olacaktır, bu mesele ile ilgili olarak en kısa sürede yanıt vermenizi rica ederim, böylece size en kısa zamanda yardımcı olacaktırlar.

İdari İşler

Sayın Nousret bey

Acil bir şekilde İstanbul'a Dışışleri Bakanı Vekili veya Bakanı'na gönderiniz.

TÜRKİYE MİSİR KRALLIĞI ELÇİLİĞİ

No :

Tercüme

Ek:

Kahire Oryantal Müzik Enstitüsü

Müzik enstitüsünde öğretmen görevinde bulunacak adaylarda aranan nitelikler

1.Aday oryantal müziği üzerine tam bilgi sahibi olmalı ve bu konuda bir diploması bulunmalı veya bu konuda yeterliliğini ispatlayan bazı çalışmaları kaleme almış olmalıdır. Diplomasının bir suretini veya çalışmalarını göndermelidir.

2.Aday oryantal müziğin temellerini bilmeli ve bilinen bir müzik enstitüsünün diplomasına sahip olmalıdır ve aşağıdaki konularda bilgi sahibi olmalıdır:

A.Müzik teorisi ve müzikal teoriler

B.Harmoni ve kompozisyon

3.Aday Müzik enstitüsünde pratik olarak ders vermiş olmalı ve bir müzik tekniğini iyi şekilde idare edebilmelidir. Bunu yazılı resmi bir belge ile kanıtlamalıdır.

4.Aday Fransız dili konuşabilmeli ve ayrıca Arap dilini bilmesi tercih edilmektedir.

5.Adayın 2. maddede ifade edilen konularda ders vermesi gerekmektedir ve diğer konularda teknik gözlemlerde yeterli olmalıdır.

Aday tarafından doldurulacak soru anketi:

1.Mısır'a seyahat masraflarını da kapsayacak şekilde teknik gözlem ve eğitim verme konusunda görev almak için ne kadar maaş talep ediyorsunuz (İngiliz sterlini olarak)?

2.Mısır'da en fazla ve en az ne kadar kalabilirsiniz. Bu iki durumda maaş koşulları nasıl olabilir?

3.Aday olarak diğer nitelikleriniz nelerdir?

Dışışleri Bakanlığı

....

191

İdari İşler Genel Müdürlüğü

* 2 ekler

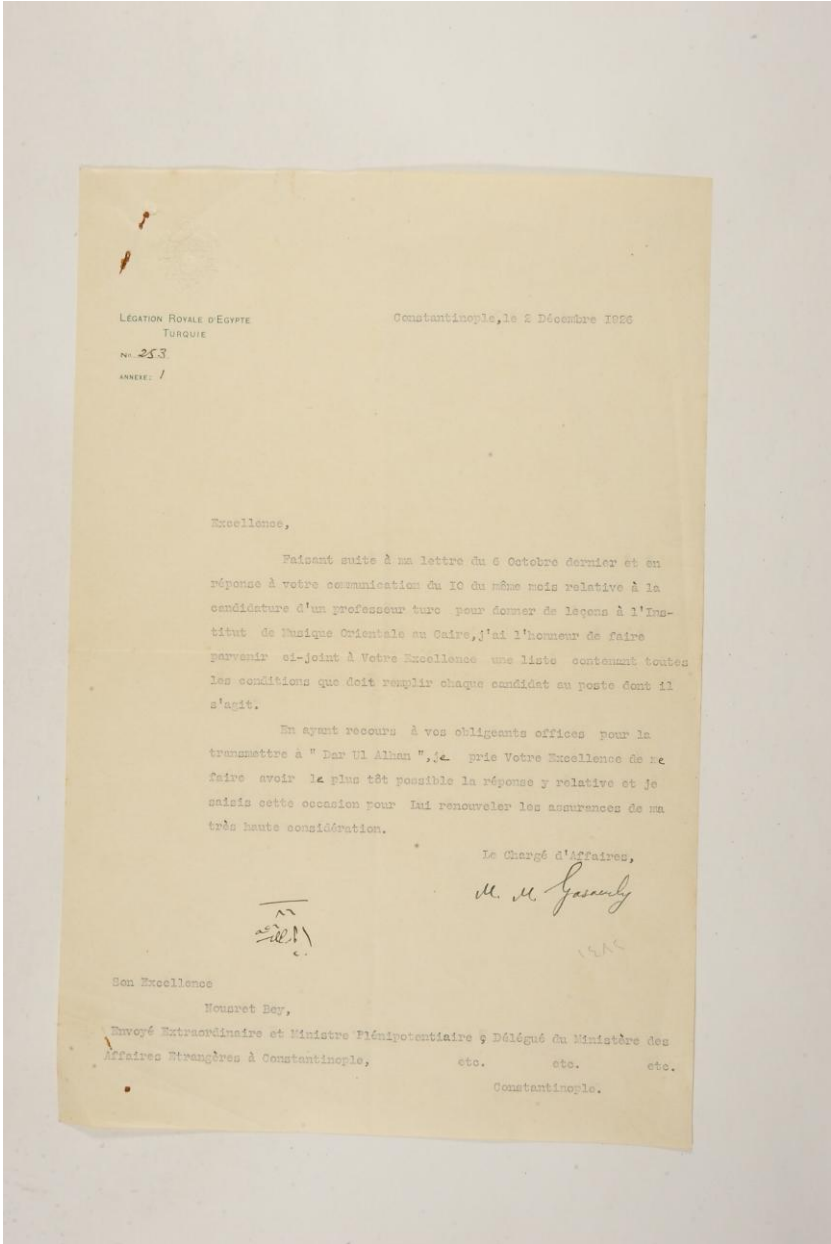
Sayın Mısır Krallığı Elçiliği'ndeki Maslahatgüzarı Garaerly Bey'in Dikkatine;

1926 içerisinde şahsıma göndermeye teveccüh ettiğiniz mektubunuza istinaden, Reouf Yektâ Bey tarafından kaleme alınan biyografisini ve Kahire'deki Oryantal Müzik Enstitüsü'nde eğitim vermek konusunda ve herkesin bildiği Türk öğrenim idaresi tarafından verilen sertifikayı almak için gerekli koşullarını içeren inceleme yazısını size bu yazı kapağı altında ulaştırmaktan memnuniyet duyarım.

Maslahatgüzarı efendim, lütfen en iyi dileklerimi kabul edin.

Ra'uf Yektâ Bey'e Dâir Bilinmeyen Birkaç Belge

BELGENİN ORJİNAL NÜSHASI

LÉGATION ROYALE D'EGYPTE
TURQUIE

Constantinople, le 2 Décembre 1886

N° 253
ANNEXE: /

Excellence,

Faisant suite à ma lettre du 6 Octobre dernier et en réponse à votre communication du 10 du même mois relative à la candidature d'un professeur turc pour donner de leçons à l'Institut de Musique Orientale au Caire, j'ai l'honneur de faire parvenir ci-joint à Votre Excellence une liste contenant toutes les conditions que doit remplir chaque candidat au poste dont il s'agit.

En ayant recours à vos obligeants offices pour la transmettre à " Dar Ul Akhan ", je prie Votre Excellence de me faire avoir le plus tôt possible la réponse y relative et je saisis cette occasion pour lui renouveler les assurances de ma très haute considération.

Le Chargé d'Affaires,

M. M. Gasanly

Handwritten initials and a small mark.

Sen Excellence

Houmet Bey,

Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire & Délégué du Ministère des Affaires Étrangères à Constantinople, etc. etc. etc.

Constantinople.

Irfan Karaduman

LEGATION ROYALE D'EGYPTE
TURQUIE

Traduction

N° _____

ANNEXE I
Institut
de
Musique Orientale
Le Caire.

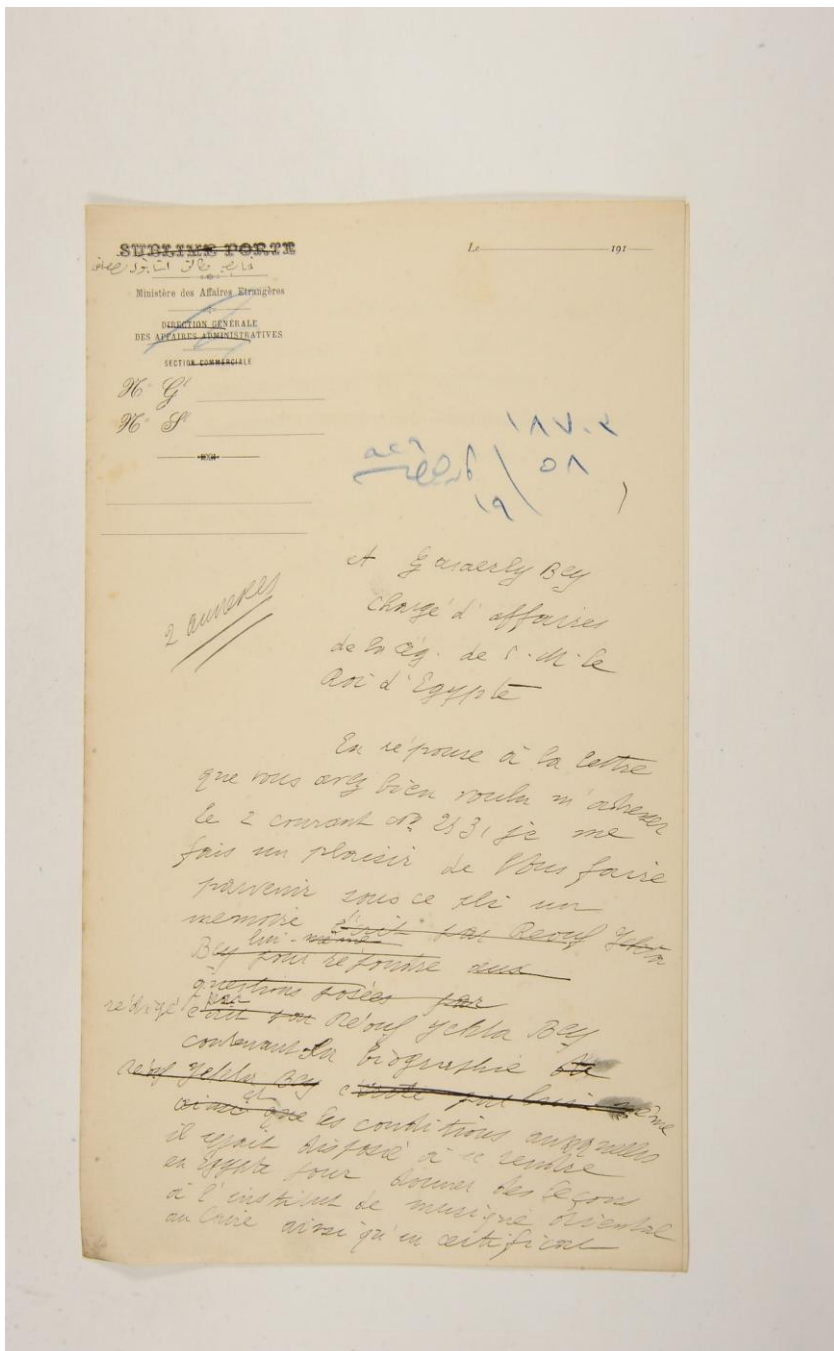
Conditions
requisies pour la candidature au poste de professeur de
Musique à l'Institut

- 1o. Le candidat doit posséder une parfaite connaissance de la Musique Orientale et être titulaire d'un diplôme en cette matière ou auteur de quelques ouvrages qui prouvent sa compétence en la matière. Il doit envoyer la copie du diplôme ou bien la collection de ses ouvrages.
- 2o. Le candidat doit connaître à fond la Musique Occidentale et en posséder un diplôme émanant d'un institut musical reconnu et qu'il soit spécialement versé dans les matières suivantes :
 - A. Solfège et Theories Musicales
 - B. Harmonie et Composition.Il doit envoyer ses diplômes ou bien leurs copies légalisées.
- 3o. Le candidat doit avoir pratiqué l'enseignement dans des instituts de Musique ou bien avoir assumé une direction musicale technique. Il faut présenter de cela une preuve officielle écrite.
- 4o. Le candidat doit connaître la langue française et serait préféré celui qui connaît en plus la langue arabe.
- 5o. Le candidat doit être à même d'enseigner les matières indiquées sous rubrique 2 et d'assumer la surveillance technique de l'enseignement des autres matières.

Questionnaire à remplir par le candidat

- 1o. Quels appointements (en livre sterling) demande-t-il pour se charger de l'enseignement et la surveillance technique en tenant compte que ces appointements doivent comprendre tous les frais de son séjour en Egypte ?
- 2o. Quel est le minimum et le maximum du temps qu'il peut passer en Egypte. Quelles sont ses conditions quant aux appointements dans ces deux cas ?
- 3o. Quelles sont les autres conditions du candidat ?

Ra'uf Yektâ Bey'e Dâir Bilinmeyen Birkaç Belge

de l'ère que la direction la com.
notre que. relatant les
faits qui il a été placé
~~pour l'entretien des cours dans les~~
~~établissements.~~

Muhyi beyer.
Monsieur le Chargé d'affaires,
l'assurance de ma
particularité comme de l'ancien :

Ra'uf Yektâ Bey'e Dâir Bilinmeyen Birkaç Belge

BELGENİN ELYAZISI BÖLÜMÜNÜN FRANSIZCA DEŞİFRESİ

*2 annexes

A Garaerly Bey chargé d'affaires de la lég. de Mr le roi d'Egypte.

En réponse à la lettre que vous avez bien voulu m'adresser le 2 Aralık 1926, je me fais un plaisir de vous faire parvenir sous ce pli un mémoire rédigé par Reouf Yehta Bey contenant la biographie et les conditions auxquelles il avait disposé à se rendre en Egypte pour prendre des leçons à l'institut de musique orientale au Caire ainsi qu'un certificat délivré par la direction du couser notoire turc.

Veillez agréer Monsieur le chargé d'affaires l'assurance de ma parfaite considération.